

1845-ben DEBRECZEN, Főter. 1829. szám a. a m. k. posta átellenében.

VILÁGKIÁLLÍTÁSON.

ANN M. ruha-nagykereskedő és gyáros

figyelembe vétele a következőket:

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like '50 krtól 30 frtig', '20', '15', '30', '15', '12'.

mindom gazdagon felszerelt raktáramat gyermekeknek jól elkészített különlegességeket

darabon számokban meg van jelölve, az oszloktól meg van kimelve s így természetesen vásárolt ruhákért csak oly árt fizetett

vasárnap d. e. 10 órákor zárni az érdekekből az üzletet szombati

pontosan teljesítetnek. (284)

da közönség

ajánljuk a... termelt légen szárított... álló-trágyát... trággya-anyagot, mely nálunk akár tőzegekben... álló-trágyát... álló-trágyát... álló-trágyát

vérek Aradon,

ás!

PLÓ

napilapra... titott napilap, megjelenik minden reggel... és lapjai egymásba ragasztva.

Barna Izidor.

nagy gondot fordít szépirodalmi rovására, hol... nagy gondot fordít szépirodalmi rovására, hol... nagy gondot fordít szépirodalmi rovására, hol

A Pesti Napló minden hónapban 2... kik ezeket összegyűjtik, azok Magyar-

LEK:

szes híreket magában foglalja, korán és pontosan házhoz juttatva,

együtt egyszerre küldve a vidékre:

8 frt - kr | Negyed évre - - - - 4 frt 50 kr. 9 frt - kr | Egy hónapra - - - - 1 frt 60 kr.

házhoz vagy postán küldve:

VIDÉKRE:

9 frt - kr | Negyed évre - - - - 5 frt - kr 10 frt - kr | Egy hónapra - - - - 1 frt 70 kr.

gy, hogy ha valaki más újságot járát

0 esli lapjára 2 frt 30 krral.

apló kiadóhivatala.

Ferenciek-tere. Bazárépület.

Előfizetési árak helyben, vagy postán küldve: Egész évre 10 frt - kr. Félévre 5 - " Negyedévre 2 - " 50 - " Egy órára 1 - " Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közörmény a szerkesztőségbe (Főter 1829. sz.) barmintve küldendő.

Előfizethető helyben: Főter 1829. sz. K. Lajos könyvtárszobájában és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatt).

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGTELENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj: Négy hasznos petit sorú 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden kéltől beiktatásért 30 kr. Hirdetést vagy reklámot másuttan foglaltatásért sora 50 kr. Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár. Hirdetést felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban Főter 1828. sz. alatt. Nézetek nem adhatók vissza.

Fölhívás előfizetésre!

A harmadik évnegyed közeledvén, bizalommal kérjük föl t előfizetőinket előfizetéseik megújítására, valamint mindazokat, kik előfizetési díjaikkal hátralékokban vannak, e hátralékok kiegyenlítésére. Programot adunk, lapunk irányát fejtegetünk szükségeltén. Az a negyed százados mult, mely a »DEBRECZEN« mögött áll, fényes bizonyága annak, hogy a lapunk által követett irány helyes volt s ettől az iránytól, azoktól az eszméktől, melyeket eddig szolgált, a jövőben sem fog eltérni.

A reklám-csinálás, az öndicséretés, a sokat-ígérés nem a mi mesterségünk. Ezt a szerepet átengedjük másoknak, mert mi nem a hangzatos, de üres szavakkal, nem beválthatatlan ígéretekkel, hanem becsületes, ernyedetlen munkássággal igyekszünk olvasóink támogatását kiérdemelni.

A »Debreczen« előfizetési ára: Egy évre 10 frt. Fél évre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy órára 1 frt.

Netaláni tévedések kikerülése végett vidéki t. előfizetőinkat arra kérjük, hogy előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt sziveskedjenek beküldeni: »A DEBRECZEN kiadóhivatalának, Debreczen.«

A »Debreczen« szerkesztősége és kiadóhivatala.

JELENTÉS

Eötvös Károly és képviselőtársainak turini utjáról.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkörből kilépettek szombaton gr. Károlyi Gábor elnökle alatt értekezletet tartottak, a melyen Eötvös Károly, Nagy Gyula és gróf Károlyi Gábor irásban előterjesztették a következő jelentést:

Jelentés

Kossuth Lajos nagy hazánkfánál Turinban tett látogatásunkról és nagy hazánkfával tartott értekezésünkről.

Tisztelt barátaink! Mihelyt elhatároztuk a Turinba utazást s megállapítottuk indulásunk napját: azonnal

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

AZ IPAR ÜNNEPÉN*)

Szálljon ma a dal égbe fohászképpen. Itadd éjjen a szem s a szív iránjában. S hol bajnokot vár diadalni bére, Ugy jöjjetek a munka ünnepére.

Kész a borostyán koszoruba köve, Hogy a barázdált homlokot befodja. Kinek agyát a gondok terhe nyomja, Legyezze lágyan örök zöldje lombja.

Ó jertek, jertek, karunkba öljük És öröm-könyt sirjunk vele együtt. Szívünk jobb helyt úgy sem dobogának, Mint nemes szócén munka bajnokának.

Az a nemes szócén! Fölavatta vére, Mely holba hullt a pálya fénycéjére. Nincs más nemes vér, nem ismerék másat Csak, mely küzdésben harcporondot ást.

Kíneselek, születés, rang, királyság semmi, Csupán egy uton lehet nagyra menni, Melyen a harcoss nagygyú, nemesse les, S melyen jut a föld közelebb az éghez.

Csupán a munka nehéz, rügös útján, Verejtkezz, véreze, de futdán S míg sebed és nagy fáradtságod éget: Szomjazva örök, igaz diésséget.

Hogy ki derék, hogy ki áll meg halálig, Ezen az uton, meg csak ezen válik. S így, mely átokként hullt egykor fajunkra, Emberértéknek próbák a munka.

*) Szavaltá szerző az iparos-kör jubileumán.

már Budapestrol, de utközben Velenczéből is értesítettük Ruttkayné érkezésének idejéről. E hónap 17-ikén indultunk s 19-ikén érkeztem Turinba, hol a vasúti indóháznál dr. Basso, Kossuth házirovisa, várt és fogadott bennünket, nagy hazánkfia azon szives üzenetével, hogy mindjárt delután 3 órákor óhaj bennünket fogadni. A kihallgatásra mindháram, ugy-mint: Eötvös Károly, gr. Károlyi Gábor és Nagy Gyula képviselők, együtt jelentünk meg és együtt volt velünk folytonosan dr. Eötvös Balint.

Kossuth kegyesen fogadott bennünket; sőt látható örömmel és szívélyességgel értekezett velünk s intezett több fontos politikai tartalmu kérdést hozzánk s főleg Eötvös Károlyhoz. Ebédre már eleve meghívott, mely 7 órákor kezdődött; ezt megelőzőleg hat órákor felbeszakitottuk az értekezést. Az ebeden jelen volt Kossuth házirovisa és titkára, Aulich is. Ebéd után a kormányzó dolgozószobájába vonultunk, a hol nagy hazánkfia éjjel feltizenket óráig beszélgetett velünk. E beszélgetés alatt már szóba jött a függ. és 48-as párt mai válsága is. A következő napon, 20-ikán d. u. két órákor Eötvös Károlyt és 3 órákor gr. Károlyi Gábot magánkihallgatáson fogadta s később ismét mindháram együtt értekeztem vele. Ebédre ismét kegyesen meghívott bennünket s ebéd után magánl tartott feltizenegy óráig. Nagy Gyula ekkor bucsut vett a kormányzótól és Ruttkayné-től; minthogy 21-én reggel elutazni szándékoztok, 21-én a kormányzó d. u. 2 1/2 órára Eötvös t s későbbre gr. Károlyi Gábot rendelté megához. Az ez napi kihallgatások delután hat óráig tartottak, a mikor a kormányzótól bucsut vettünk s ő Eötvöst és gr. Károlyt bucsuzas közben érzékenyen megölelte és megöskölte, dr. Eötvös Balintnak pedig kedves emléktárgyat adott.

Teljes hűséggel s tárgyilagosággal terjesztettük a kormányzó elé, a többszöri értekezés folyamán, a függ. és 48-as párt s az ország mai helyzetét és engedelmet kértünk tőle arra, hogy előterjesztésünkről úgy part-feleinknek, mint választóinknak hű értesítést adhassunk. Az engedélyt kegyesen megadta.

Előterjesztésünk lényege összesegben a következő volt:

»Mi Kossuth politikáját ténylegesen, egész terjedelmében nem követjük; minthogy Magyarországnak és a Habsburg-háznak összeférhetlenségét nem fogadjuk el; de az összes pártok és pártárványok közt mi allunk hozzá legközelebb, mert a mi változtathatatlan alapelvünk: Magyarország Állami függetlensége, a melyet - miként ezt választási Szózatunk s felirati javaslatunk kifejté, semmi föltétlhez nem kötünk és semminek ala nem rendeltünk. E téren a kormány elszánt ellenzéke vagyunk. Mi nem hánytorgatjuk az ugynevezett »personalis

unio-t, mely a mi elvünknek sem nem alap-föltete, sem nem ellentéte, s a melyet nem tagadunk, de a melyhez sem Magyarországnak, sem az uralkodóháznak fennállását nem kötjük; végre, a melynek már Ugronék, akár a pártkörben maradtok által való hánytorgatását, minthogy ez nem aktuális kérdés, egyáltalán szükségesnek, sőt, minthogy mindenki azt érti alatta, a mit akar, gyanusnak tartjuk. A királyhoz és az uralkodóhához való loyaltásunk is erős és kétségtelen; csak hogy a kölesönőség s viszonyosság föltetele alatt: a mint ez szabad nemzetnél másként nem is lehet sezer év óta nemzetünknek másként sohasem volt.

Az egyházpolitikai javaslatokat határozottan támogatjuk azért, mert ezek elvileg s általában a mi régi elvünknek megfelelnek, a mint azokat 1892-iki felirati javaslatunkban s 1891-ik választási Szózatunkban kifejtettük. De támogatjuk azért is, mert mi a javasolt intézmények által a főpapságnak s az ellenséges érületű nemzetiségeknek, valamint egyidejűleg a főrendeknek hatalmát és befolyását akarjuk csökkenteni; mivelhogy e hatalom és befolyás a mi függetlenségi törekvéseinknek szadok óta mindig határozott ellensége volt és az is marad. Ép ez okból mi magyar nemzeti s egyuttal szoros függetlenségi politikának tartjuk az egyházpolitikai kérdések gyökeres megoldását. Vegre támogatjuk azért, mert a valódi haladásnak 1848-ban lerakott diéss elveit megvalósítani megfelelő részben e javaslatok hivatalok.

A pártkörből való kilépésünk kikerületetelen szükség volt. (Itt következik a kilépés indokainak előadása, mely azonban politikai okokból egyelőre nyilvánosságra nem hozatik.)

»Mi Apponyi pártjával nem akarunk megkülönböztetni magunkat sem lépni. Mi ugy tapasztaljuk, hogy az idegen pártokkal való állandó barátkozás lanyháva teszi az elvhűséget. Mig az Apponyi-párt ellenzéki marad: nem keressük vele a viszalyt; de politikájában ép ugy nem találjuk meg a nemzet jogos igényeit, mint a kormány politikájában. Azon jelszó: »Segítsük Apponyt, éljen Kossuth!« szintén csak alorészesség. Az Apponyi-párthoz tartozó hírlapok rendszeres ellenségeink már hosszú idő óta.

»Mi nem biztosítjuk, nem is hisszük, hogy a Wekerle-kormány az egyházpolitikai javaslatokat dírdalra képes vinni. A mi feladatunk az, hogy a javaslatokat támogatassuk a Wekerle-kormány alatt; de határozottan támogatjuk más kormány alatt is. Ha ezektől a Wekerle-kormány elter: e kormányt e téren is csak oly elszántan támadjuk, mint a közjogi téren.

»Ma Magyarországot Bécsből, Rómából és Turinból kormányozzák. Mi tiltakozunk mind a bécsi, mind a római kormányzas ellen: a

A debreczeni iparos-kör története.

Irta Grünvald József. (Felolvastatott a körnek 1893. jun. 25-én tartott tizedik évfordulati ünnepélyén.)

Hazánk ipari fejlődésének történetében különösen három korszakot lehet megkülönböztetni. Az első korszak terjed addig, míg a czehek megszüntek lenni Magyarországon; a második korszak tart, egészen az 1884. évi XVII. törvények életbeléptetéséig; a harmadik korszak pedig kezdett vette az említhet uj ipartörvénynyel, mely immár kilencz év óta sorozza az iparos osztályt célszerű és hasznos szervezetbe.

Kétséget nem szenved, hogy a három korszak közül a legérdekesebb az, melyben a czehek léteztek, mondhatnánk uralkodtak, mert valóságos államot kepeztek az államban. — A czehekben csoportosult iparosok, engedély nélkül foglalt kiváltságok alapján a szó teljes értelmében maguk alkottak maguknak törvényt, melyet a hatóságok is tisztelgetben tartottak ugyan, de a mely természetesen sem az iparosok haladása, sem közérdek tekintetében nem lehetett hasznos és üdös, mert az annyiféle volt, a hany felék a czehek voltak, és azok a kiváltságok, melyek a czehek körében tapasztalhatók voltak, inkább elszigeteltségre vezettek, mint a haladást mozdították elő. Az idők folyása, a keletkezett uj szellem, elcsépette tehát a czehek ösdi intézményét, melynek helyébe léptek az ipartársulatok.

Az ipartársulati szervezet azonban már nem birt azon kötelező erővel, mint a czehek szervezete, hogy tudmilik, minden iparos köteles lett volna társulathoz lépni, — és am-bár ezen társulatok is, mint a czehek, magok segédítették tanoncaikat és szabadították fel

turimit be akarjuk segíteni Magyarországra. Ha Kossuth támogat bennünket, azt nemzeti szerencsének tekintjük; de ha nem támogatna is bennünket, mi akkor is és örökre legközelebb fogunk hozzá állni.

Az ellenséges pártok és törekvések sokszoros gyanuval kísérték bennünket. Először elneveztek függetlenségi kormánypártnak; azután elneveztek 49-es Kossuth-pártnak, ezzel leginkább Ugronék gyanusítanak; legutóbb elneveztek forradalmi kormánypártnak. Még szerencsén volt részben Kossuth legutóbbi levele, a mely ezen otromba gyanusításoknak véget vetett.

Mindezek előterjesztése után kértük, hogy a kormányzó kegyeskedjék véleményét megmondani. — Nagy hazánkfia a következőkben összegezte és mintegy utasításként hangsúlyozta véleményét:

»Határozottan helyeslem önök azon kijelentését, hogy önök programja: Magyarország függetlensége, amelyet semmi feltételhez sem kötnek és semminek alá nem rendelnek. A párt elnevezéséből a »48-as«-nak elhagyását szükségesnek tartom; mert ez vagy azt jelenti, amit Magyarország függetlensége jelent s ez esetben »tautológia«; vagy pedig mást jelent s ekkor megzavarja a fogalmakat: s így káros is lehet.

»A personalis unio hánytorgatását én sem helyeslem. Próbáljak meg önök ezzel Magyarország függetlenségét becsületes, őszinte elhatározottsággal, miként 1848-ban megpróbáltam én is. Én ugyan nem hiszem, hogy az sikerül, miként nekem sem sikerült; de am próbáljak meg. Ehhez azonban a personalis unio hánytorgatása nem szükséges.

»Határozottan rosszallom a más elveken levő pártokkal a fegyverbarátságot. Ebben önöknek igazat adok.

»A delegációt nyílt kérdésül hagyni nem helyeslem. Ha önök kezdetben belemennek volna, nem tartottam volna helytelennek; mert ha az országgyűlésben helyet foglaltak, annak egyik bizottságában is helyet foglalhattak volna. De minthogy a párt harminczhárom év óta mindig következetesen ellenezte a delegációbemenést: most ennek nyílt kérdésül hagyása nevétségessé tenné a pártot a nemzet előtt. Nem is lenne az odamenetelnek semmi haszna.

segédeiket, díjakat állapítottak meg, büntetést róttak ki, mégis az iparosok többsége ezen szervezettel sem volt megelégedve, s mindinkább kezdtek emelkedni hangok, melyek az ipartörvény módosítását, a szervezetenek más alapokra fektetését kezdték sürgetni.

Érdekes itt felemlíteni azt, hogy hazánk iparosainak azon része, mely az adott helyzettel megelégedve nem volt, állandó és folytonos panaszával nem azt akarta elérni, hogy a kor haladásának megfelelő törvény alkotása által helyzete javíttassék, hanem az eltörlött, de még el nem felejtett czeherendszer visszaállítását óhajtottá. A világság helyett a sötétség!

Epen ezért az a kor, melyről most szölok, inkább aggodalmakat és elégedetlenséget, mint a sorshoz való megnyugvást idézett elő, s az ugynevezett mesterek nagy része még csak egy jobb jövőreményét is kizártak hittek, s emlékezetökből alig voltak eltávolíthatók az eltörlött avult intézmények. És noha számosan voltak az iparosok között, kik a beállott új korszakban egy jobb, egy biztosabb jövőnek zalogát látták lefeltekve, mindazáltal az elégedetlenség bizonyos tespedés volt erőt, az új hajlékban nem érezték jól magukat, s inkább visszavágyódtak a régi rozszant épületbe.

Ezen viszonyok közepette, de még az uj 1884-iki törvény életbe lépte előtt akadt Debreczen városában egy férfiu, kin-k minden egyszerűsége mellett is uttörő szelleme, első hintette el a magot, melyből kikelt az eszme, s a minden kezdeményezésnél tapasztalható közönynek legyőzésevel, s annyikadállyal ellenállásával, nem kiesniylendő fáradtsággal, de lankadatlan buzga ommal, alakot adott az igénynek, a létesítendő debreczeni iparos-kör esz-

Jánosy Zoltán

»Örvendek, hogy a Wekerle-kormány fölvette programjába az egyházi politikai kérdések megoldását; minthogy huszonöt év óta azt tapasztaltam, hogy semmi sem sikerült, amit a kormány magáévá nem tett. E kérdésekre most már nagyobb súlyt fektettek, mint előbb; mert azt látom, hogy ez idő szerint ezek dominálnak mindent.»

»Nagyon sajnálom, ha a kormány az egyházi politikai kérdésekben megbuknék. Ez olyan lenne, mint Helfynek megirtam, mint ha a fürdővízzel a gyermeket is kiöntenék. Komoly államférfi előtt a kormánybuktatás nem végzetel. A kérdés az: mi jön utána. Ha a kormánybuktatás csak egyetlen lépéssel is előbb-reviszi a függetlenséget: akkor bukás-ság meg a kormányt. Az egyházi politikai javaslatok megbuktatásánál ezt esetet nem látom.»

»A függetlenségi párt ereje sohasem lesz teljes, hacsak a »szabadelvé« haladás terén s az egyházi politikai kérdések megoldásában, határozott állást nem foglal. A függetlenségi párt természetéhez magával, hogy a szabadelvé haladás élén kell állnia.»

»Attérek a praktikumra. Mindent meg kell önknek tenniük, hogy a párt ismét egyesüljön. A személyeskedést egyáltalán kerülni kell. Jöjjenek össze s tárgyilagosan beszéljék meg a dolgot. Proponálják önk, hogy a pártkörben maradottak küldjenek ki három férfit s önk is hármat. Ezek társaságnak. De a »puszta egyesülés« jelszó nem ér semmit. Az egyesülésnek önk közös fehrata alapján, valamint az általam érintett elvek alapján kell megtörténnie. Ha ez nem sikerül, akkor majd megmondom végső véleményemet.»

Ezekből állott lényegileg nagy hazánkia határozott kijelentése. Eötvös Károly ezeket, nagy hazánkia előzetesen kikért s megadott engedéllyel, a kijelentés közben irónnal papírra tette s ennek segélyével a kormányzó ur előtt szóról szóra ismételte. Később gróf Károlyi Gábornak, szintén a kormányzó előtt, ismét egész terjedelmében elmondotta, illetőleg fölolvasta és a kormányzó ur szóról szóra helyeselte s egyuttal kegyesen megengedte, hogy ezt veletek közölhessek s nyilvánosságra is hozhassuk. Elbucuzasunk ezután történt. — E napon, június 21-én, este Turinból eljöttünk és 23-án együtt Budapestre érkezünk. Jelentésünket azzal zárjuk be, hogy a további teendők s különösen jelentésünk nyilvánosságra hozása tárgyában az elhatározást egyedül a ti bölcsességetektől várjuk, maradván.

Budapest, 1893. június 24-iken
hú elvtársaitok:
Eötvös Károly, Gróf Károlyi Gábor, Nagy Gyula.

méjének. Ösmérjük őt mindnyájan, a férfiu Jóna a Dániel.

Ha tehát ezen kiváló érdemért e munkálatban annak adok kifejezést, hogy az elismerés koszorúja őt illeti meg mindenképpen s első sorban, úgy azzal csak kötelességet teljesítettem én, a ki nem iparos, csak iparbarát vagyok, annál nagyobb halálra kell adniuk magoknak az iparosoknak a férfi iránt, kinek említett ténye hirdetni fogja az utókornak, hogy épen azon időszakban, midőn az ország iparosainak egy része a retograd irányt öhajította követni, Debreczen város iparosai azok közé tartoztak, kiknek körében a józanabb törekvés foglaltak tért.

Hogy mennyire szükség volt arra, miszerint Debreczen városában, melyben egyébiránt ösödöktől fogva minden szép, hasznos és nemes törekvés fogékony talajra talált, egy az iparosokat egyesülésre buzdító kör alakítsák, az alább elmondandókból is ki fog tűnni; most csak a sorrend szerint bekövetkezett események fonalát felvéve, fel kell említenem, hogy az iparos-kör megalakítása iránt Jóna Dániel által megindított mozgalom, melyhez több buzgó törekvésű iparos és az iparügyek iránt melegen érző számos iparbarát is csatlakozott, mindinkább nagyobb hullámokat vert, s midőn már a terv némileg megérelődött, a kezdeményező 1883. februárius hó 18-án a városháza kis tanácsstermébe hívta egybe az első értekezletet, mely hivatva volt az iparoskör létesítésére ügyében döntő határozatot hozni, az eddig zétforgácsolt erőket egyesíteni.

Az értekezletelőkeül Jóna a Dániel, jegyzőül pedig e sorok írója választottat.

Még vissza emlékezhetünk azon jelenetre, midőn az értekezletet összehívó elnök, az összejövetel célját előadta s megértetni igyekezett a jelenlévőkkel, hogy az idő sebesen forgó kerekével lépést kell tartanunk, mert ha nem, hátra fogunk maradni és egy letűnt korszaknak leszünk szárandó maradványai. Lelke

A jelentést az értekezlet öröndetesen vette tudomásul s közzétételét elhatározta, továbbá kimondta egyhangulag, hogy annak értelmében a maga részéről kiküldi Eötvös Károly, Nagy Gyula és Horváth Ádám képviselőket azzal, hogy Kossuth Lajos nagy hazánkia üzenete alapján keressék meg a függetlenségi és 48-as pártkört, hogy a maga részéről szintén három tagot küldjön ki s azokkal a jelentésben foglaltak alapvetelével bocsátkozzanak tárgyalásba.

Az értekezleten jelen voltak: gróf Károlyi Gábor elnök, Horváth Ádám jegyző, Eötvös Károly, Madarász József, Herman Ottó, Veres József, Pogrányi József, Beniczky Árpád, Kiss Albert, Rigo Lajos, Madarász Imre, Sturman György, Laby Géza, Uray Imre.

Az értekezlet határozata következtében gróf Károlyi Gábor elnök és Horváth Ádám jegyző a következő levelet intéztek Justh Gyulához, a függetlenségi és 48-as pártkör elnökéhez:

Justh Gyula orsz. képviselő urnak, mint az orsz. függetlenségi és 48-as pártkör elnökének.

Budapest.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni önt s általa a függetlenségi és 48-as pártkört, hogy azok, a kik a múlt hó 19-iki határozat következtében a pártkörből kiléptünk, a mai napon tartott értekezletünkön a következő határozatot hozták:

»Eötvös Károly, gróf Károlyi Gábor és Nagy Gyula képviselőknél Turinban, Kossuth Lajos nagy hazánkifánál tett látogatásáról s a vele tartott értekezésről szóló jelentés alapján megkeressük az országos függetlenségi és 48-as pártkört, hogy a maga kebeléből három tagot küldjön ki, a kik az általunk kiküldött Eötvös Károly, Nagy Gyula és Horváth Ádám képviselőkkel a Kossuth Lajos üzenete alapján tárgyalásba bocsátkozzanak.»

Ezen határozatot azzal van szerencsénk közölni, hogy jelentést tevő társaink előtt Kossuth Lajos azon véleményét fejezte ki, hogy a pártkör részéről Justh Gyula, Helfy Ignác és Polónyi Géza képviselő urak küldésének ki.

Budapest, 1893. július hó 24.

Az értekezlet megbízásából
Horváth Ádám s. k. Gróf Károlyi Gábor s. k.
jegyző. elnök.

Mi, a kik ösztönén öhajjuk az országos függetlenségi és 48-as pártkörben kitört vizságy elintézését, úgy a fenti jelentést, mint a hozzáott határozatot örömmel vesszük tudomásul s reméljük is, hogy a kiküldött s a pártkör részéről kiküldendő képviselőknél sikerül a békés kiegyezés útját megtalálni s partunk ismét teljesen egybeforr és ezen egybeforrás után erősebb lesz, mint valaha volt!

Az egyesület öhajítja Kossuth s ugyanezt öhajítja a függetlenségi érzelmi választópot-gárok is.

Politikai ellenfeleink, kik folytonosan szitják köztünk a vizsályt, maugok tartása által szintén az egyesülésre intenek bennünket. Az egyesülés meg is lesz s partunk hívei mindannyian egy táborban fognak küzdeni a független Magyarorszáért!

egész melegével adta elő, hogy mivel az idő haladásával a civilizáció fejlődik, az izlés finomul, az igények fokozódnak: elmeleti és gyakorlati képességeink gyarapításával, ismeretkörünk bővítésével, kezügyességünk fejlesztésével, a gyakorlatiasság, az élelmesség érdekében művelésével kell iparkodnunk, hogy lépést tartjunk a folyton haladó idővel. Szét-szorva mitsém tehetünk, egyesült erővel mindent elérhetünk. Ezért tartja szükségesnek az iparos-kör létesítését, hogy Debreczen város értelmes iparosága saját érdekeinek is előmozdítása, de meg az általános érdeknek is támasztására s hasznos és kellemes szórakozásra is egy központot teremtsen.

Dr. Király Ferencz kereskedelmi és iparkamarai titkár meleg hangon tartott beszéde után, melyben élénk szavakkal esztelte, hogy Magyarország ipari tekintetben tulajdonképpen inkább a kézműipar, — mint a gyárpar hazája, a kézműipar gyakorlati kénytelének tehát nehéz és egyenetlen küzdelmet folytatni a külföld termékeny gyárpara ellen, mely termelvényeivel az egész világ piacait elárasztja, a kézműiparnak pedig hatalmas versenyt támaszt, sükéses tehát, hogy az iparosok immár felebredve, érdekeiket övják meg, a mit csak egyesült erővel tehetnek — az értekezlet kimondotta, hogy czelszerűnek, sőt szükségesnek tartja a tervezett iparoskör alakítását, nemcsak azért, mert sokkal kisebb városokban is szép eredménnyel működnek az iparosok kebeléből alakult körök, hanem azért is, mert kell egy oly helynek lenni, hol az egyébként egymástól elszigetelt iparosok egy körözpontra tömörítenek, mely kör az iparosoknak szabad óráiban szórakozásra és üdülésre alkalmas nyújtván, ezenkívül nemcsak az iparosok belügyének intézését és előmozdítását tűzné ki czélül, hanem egyesülés által, vállvetett működés mellett képessé tege az iparosokat arra, hogy iparügyekben a siker reményében tényezővé váljanak. (Folyt köv.)

Tsida ur, a főtrafikos. A napokban irtuk meg, hogy Pozsony város közgyűlésén minő botrány okozója lett Tsida János, a pozsonyi főtrafikos. A Maria Terézia szobrának ügyét tárgyalta a közgyűlés, s nagy lelkesedéssel fogadták azt az indítványt, hogy a város hatványerforintot szavazzonamegnagykirályné emléksobrára. S ekkor fellélt Tsida ur, a főtrafikos, s czinikus német beszédben fejtegette, hogy ez a szobor egészen felesleges. A főtrafikos városatyá dikiézióját így végezte:

Különbem nem is magyarok mentettek meg a hazát, a monarchiát és az uralkodó házat. Ha nem jön az idegen Laudon tábornok és Jenő herceg, akkor még most is a nyakunkon volna a török.

Már ez a dikiézió is mutatja, hogy Tsida ur, a főtrafikos, egészen más lokalitásba való, mint a főtrafikba, — de még inkább igazolja az alább közölt nyílt levél, melyet Hantaller Lajos országgyűlési képviselő intéz Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez. A nyílt levél így hangzik:

Hévízfürdő, június 22.

Nyílt levél Wekerle Sándor pénzügyminiszter uralhoz!

Kegyelmes Uram!

A szabadságharc leverése után Pozsonyban több vértanuvál együtt kivégezték Ráza Pál ágostai evangélikus vallású lelkészt is.

Kivégezték pedig azért, mert bizonyos Tsida János nevű individuum fejelentést tett ellene Haynau-nál. Tsida Jánost magyarirtó műveleteiért az abszolút kormány megtette Pozsony város főtrafikosává.

Vagyok bátor kerdeni excellenciádat: volt-e Tsida János pozsonyi főtrafikos szomorú múltjáról tudomása? s ha nem volt, fog-e intézkedni, hogy a magyarság ezen ellenségének kezéből a főtrafik kivéssék?

Kiváló tisztelettel

Hantaller Lajos,
Gyöngyös város országgyűlési képviselője.

BELFÖLD.

Brankovics patriárah a aliberális reformok ellen. A karlócazi szerb egyházi kongresszuson a választmány megintépepelt Brankovics patriárahát, hogy mi az alásponja a magyar kormány egyházi politikájával szemben. — Brankovics azt válaszolta, hogy ő, bár a kormányhoz feltetlen bizalma van, a püspöki karrai tart a reformok ellen való akciójában.

Katonai egének bírósági idézése. Az igazságügyminiszternek értesére juttott, hogy katonai egének több esetben fölotes hatóságok mellőzésével idéztettek meg a bíróságok által. Ennek folytán felhívja a miniszter a bíróságok figyelmét azon rendeletek fennálló intézkedéseinek pontos megtartására, melyek szerint a honvédség, a közös hadsereg, hadi tengerészet és csendőrség kötelekben tényleg szolgáló egéneket, bármily ügyben s bármily minőségben kell is bíróság előtt személyesen megjelenniök, a bíróság mindenkor felettes parancsnokságuk útján tartoznak megidézni.

A bihari főispán lemondása. Baró Dóry József Biharmegye főispánja, el küldte lemondását a belügyminiszternek.

Kezede adom lelkemet.

Regény egy kötetben.

Írta: **Vörös Juliska**

(Folytatás.)

— Ne még e felhalmly oly kellemes, oly alkalmas a csevegésre.

— Legyen, még kis ideig tehát.

Ne mondja ön, hogy mindenben ellene teszek.

— Így jól van, bekülvünk ki, és kezét felém nyujta, megfogta kezemet.

— Jó, bekülvünk, feleltem de kissé nyugtalanított, amin kezemet nem bocsátá el azonnal.

— Es most beke föltételeket szabok.

— Ön szab, orvos ur? hiszen én a bekekötésbe a nélkül egyeztem, hogy magamat legyőzöttnek valljam!

— Így beszél? látom, szigorubban kell föllépnem.

Most büntetésből nem bocsátom el kezét, látom szeretne az ablakhoz menni, megtekintendő, valyon ége már oda át a lámpa?

— Ön eltalálja gondolataimat.

— Ez mégis sok, tehát nem tagadja, sőt nekem mondja, hogy Barátira gondol, mikor én itt vagyok?

Kérdőleg tekintettem rá
E pillanatban egyik karját gyengéden derekam köré fonta s mondta.

— Akarja, hogy Barátit áthivjam?

— Nem, ne tegye! feleltem ijedten.

De mit mivel ön?

Masik karjával is átölelt.

— Nem tudom mit mivelék, úgy gondolom, dr. Barátinak képzelen magamat.

— E képzelését bizonynyal a felhalmly idézte elő, engedje, hogy lámpát gyujtsak

— Majd megbánja?

— Semmi esetre se bánom meg.

— Ám tessék.

KÜLFÖLD.

Román tanulók manifestuma. Bukarestből írják: Az egyetemi hallgatók azt határozták el, hogy új manifestumot fognak kihozni a magyarországi román kérdéssről s ezt sok ezer példányban fogják terjesztetni a bel- és külföldön; ezenkívül az ország összes városában tiltakozó meetingeket rendeznek a magyarok ellen.

Szláv testvérisülés. Cettinjből írják, hogy a baikány-félszigeti első szerb könyvnyomda 400 éves fenállása fordulójának megünneplésére elmegy Alexandrow orosz tanár is s magával viszi Nikita fejedelem részére a kazanyi egyetem, theologiai akadémia és régészeti egyesület dísztagsági. Nincs kizárva, hogy a prágai dalszínház is közre fog működni az ünnepségeknél.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával. Belgrád, június 23. A szkupstina az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződést élenk vita után, amelyben a legkiválóbb radikális szónokok, a kereskedelmi miniszter, Vesznics dr. előadó, Pacu dr. és Milánovics vettek részt, egyhangulag elfogadta.

Határidő-naptár.

Jan 30. A fümeiek Debreczenbe érkeznek.
Jul 2. Baroni-tenyésztők közgyűlése.
Jul 4. A Gönczy-egylet közgyűlése.
Jul 4. Jászai Mari és Hilgermann Laura hangversenye a »Bika«-szállóda dísztermében.
Jul 8. Kaszás Gábor táncpróba-estélye a Margit-fürdőben.
Aug 27. A függetlenségi párt nyári táncvigalma a Margit-fürdőben.

Ujdonságok.

Az iparos-kör jubileuma. A debreczeni iparoskör 10 éves fennállása alkalmából rendezett s nyári táncvizsgálommal egybekötött háziünnepélye tegnap este zajlott le a nagyerdői vígadó dísztermében, mely ez alkalommal lombfűzerekkel s zászlókkal volt felszítve, az emelvény hátulján a kibontott egyesületi zászlóval. Dacára, hogy az idő nem kedvezett az ünnepélynek s az este esővel közöntött be, mégis nagy szamu közönség jelent meg az ünnepélyen, mely a városi dalárda által előadott »Hymnus«-szal vette kezdetét. — Majd Grünwald József olvasta fel a kör 10 éves fennállásának történetét, melyet lapunk mai számában közlünk. A jeles munkát megkapta. Ezt követőleg a városi dalárda énekelte magyar dalokat, melyet a közönség megismételtetett. Majd János s Zoltán lapunk munkatársa, a főiskola esküdt felügyelője szavalt a ez alkalomra írott szép költeményét, melyet lapunk tárca-rovatában közlünk. A programot a városi dalárda zárta be a »Szózat«-tal. A műsor lezajlása után táncra perzalt a fiatalok, melyhez a Magyarai testvérek kedvelt zenekara szolgáltatva a talp alá valót. Kitűnő hangulatban mulatott a fiatalok egyfelj, mikor is társas vacsora tartatott. — Vacsora után ismét tánc következett, melytől fokozott jókedv mellett a hajnali órákig tartott. Jelen voltak a mulatságon: Gr. Degenfeld József főispán, Dr. Király Ferencz orsz. gyűl. képviselő, Zádor Lajos a kereskedő társulat elnöke, Szabo Kálmán a ker. és iparkamara alelnöke, Mayer Emil az »István«-gözmalom igazgatója, Ábrahám László városi tiszti főgyűsz, Mark Endre a

gyorsan meggyújtam a nagy függő lámpát, kellemes világosság áradt a szobában. Igaza volt, megbántam, mert e mint rátekin tettem, oly ellenállhatatlanul érdekes volt a lámpa fényénél, hogy remegés futott rajtam végig.

Felem közeledett, míg én egy lépést se tehettem, mintha lábaim gyökereit vertek volna. Sőt szeméből annyi dejel sugárzott, hogy nem bírtam fejemet elfordítani, hanem lehunytam szememeit, mint a ki szédül, ha melybe tekint. Alomszerű bágyságs lepett meg, egy pillanattal erős vágyat éreztem keblére borulni.

Minden örömet összeszedtem, hogy elém álljak az erős dejeles hatalomnak, kezemet szemem elé emeltem, mintha a lámpa fénye bántana, pedig az ő nézésétől akartam órn.

Közeledett, hozzám hajolt, megéskolta hajamat, homlokomat, arcomat és nyakamat végre mindket kezemet s aztan elment.

Megrázkódtam, mintha igézzel szabadtalant volna föl s most ebrednék.

Mi volt ez?

Hiszen nem ölelte át derekam, nem szorított magához, a legegyszerűbben közeledett hajolt hozzám s csókolt.

De ajkamat érintetlenül hagyta, pedig úgy álltam ott, mint egy szobor, képtelen mozdulatot tenni az ellenségülsére.

S most hogy távozott, mintha magával vitt volna s aki itt maradtam, már nem a régi vagyok.

Teljesen uralkodott felettem.

Mint van mégis, hogy egész lelkemmel Barátira gondolok?

Lássuk csak! Igen, ég a lámpa, mint rendezem.

Ah de milyen fáradt vagyok!

Bezárom az ajtókat, ma nem akarok több vendéget fogadni.

(Folyt. köv.)

dalárda előke, Václav, Vadon S. névsora pedig a Papp József, Tóth Heller József, Tóth Lőrincsk Lászlóné (pestri), Weidner János Karolyne, Jobb Keckesk Sándorné, Jáné, Balogh Józsefné, Irányi Beláné, Moris, borné, öz. Erdélyi Andrásné, öz. Penonossné, Jóna Dániel tessen Jánosné, Blask jóné, Riesz Henrika Gyuláné, Csukás Ist Szedlak Józsefné, Keszelné, Rendka János, Jánosné, Nádai, Jánosné, Trnka Gottlieb Karolyne, Bartha, Vescey Imréné, Nikit Istvánné, Bauer Igná desi Vilmosné, Erd zsefné, öz. Kiss, Főrizs Juliska, Bar, ner Mariska, Nagy, Ozsváth Róza, Tel Porczias Mariska, K, tke, Friedrich Róza, Balogh Róza, Tóth, Radezky Katalin, Erdélyi Mariska és Bisotka Mariska, Bal Beke Piroška, Baes, Gőnczy Ilona, Gőncz Fazekas Mariska, Sz zské, Rendka Ilona, Jolánka, Závodszyk Aurelia, Nemethy Földesi Vilma.

Érettségi nye a főiskolában. Az érettségi vizsgálatok ugyane a következő vizsg. Ezek közül jeles em mári Géza, D. Nagy Vertheimer, E. Nagy elegetesen érték 25 vettetet 8 jelentkez.

A Cskon holnap kedden d. önk egyesületének Tárgyak: Jelentés a szakosztályok Katona József ünni hívása az ezredve pesten tartandó ér

Presbiteri megtartott egyházi gyűl voltak: Beke, gyűl elnök helyére a László választott s fűrdőre távozó Jene tárnok lett ideiglen József újonnan válas megválasztását a k Surányiné, Győri Z tanítónőnek az ispo helyezése folytán me 5 pályázó közül nag jóné, Demjén Erzsé Sütő József nyugalo fitantó helyére Nagi nár áthelyeztetett. nár megbízása elre

A Jászai-B fele, július hó 4-én műsora:

1. Ballet-részle szerző Gluck-Saint-Elemér.

2. »Jehovah« zsef Szavajai Jászai

3. a) »Aria a ro Stradella. b) »B

álmodni szerelemről german Laura.

4. a) »Etudes in zo« Chopin. Előadja

5. »Költemény Arany, Petőfi, Szava

6. a) »Ismered non« dalmátból. b) Hilgermann Laura.

7. a) »Bercecs rán« Polonyi. Előad

Helyarak: Pál 3 frt, II-sor 2 frt 50,

1 50 kr. VII. sor 1

gyek válthatók László sében.

A helybe ban ez évben tartó vizsgálatra 7-en jele feladatokát mind kv tak ki, s ennek alap vizsgálatra is mehett ezen tankerület kir Gyula urnak elnöklet jun. 24-én tartották ugvancsak alaposan a vizsgálatra az utas jóval többet fordít június huszonötöd

KÜLFÖLD.

Román tanulók manifesztuma. A részről írják: Az egyetlen halgatók azt hata...

Szláv testvérítés. Cettinjből írják: A balkáni-félszigeti első szerb könyv...

Kereskedelmi szerződésünk Szerával. Belgrád június 23. A szkupstina az...

Határidő-naptár.

- Jan 30 A fűmerek Debreczenbe érkeznek.
Jul 2 Barokk-tenyésztők közgyűlése.
Jul 4 A Göcsej-egylet közgyűlése.

Ujdonságok.

Az iparos-kör jubileuma. A debreceni iparoskör 10 éves fennállása alkalmából...

Gyorsan meggyújtam a nagy függő lámpát...

Felém közeledett, míg én egy lépést se...

Minden erőmet összeszedtem, hogy ellent...

Közeledett, hozzám hajolt, megcsókolta...

Megrázkódtam, mintha igazított szaba...

Hi volt ez?

Hiszen nem ölelte át derekam, nem szor...

De nyakamat érintetlenül hagyta, pedig...

S most hogy távozott, mintha magával vitt...

Teljesen uralkodott felettem.

Mint van megis, hogy egész lelkemmel...

Lásuk csak! Igen, ég a lámpa, mint...

Ah de milyen fáradt vagyok!

Bezárom az ajtókat, ma nem akarok több...

dalárda elnöke, Váczy János a gazd. egyesület...

* Az ágost. hitv. ev. egyház közgyűlése. Három tárgy foglalkoztatta ezen...

* Finmelek Debreczenben. Fiumei vendégeink ünneplésének részletes sorrendje...

* Érettségi vizsgálatok eredménye a főiskolában. Szombaton érték véget...

* Csokonai kör választmánya holnap kedden d. u. 5 órakor a keresk ifjak...

* Presbiteri közgyűlés. A tegnapi meggyűlést egyházi közgyűlés fontosabb tár...

* A Jászai-Hilgermann-Polonyi-féle, július hó 4-én megtartandó hangverseny...

1. Ballet-részlet az 'Alecsee' dalműből, szerző...

* A helybeli áll. főreáliskolában ez évben tartották az első érettségi. A vizsgálatra...

tiz órakor a tanári kar jelenlétében maga a főigazgató...

* Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter...

* Villámcsapás. A szombati vihar alkalmával a nagy-mester-utcai 1373 sz. házba...

* A nagybányai iparos ifjak önképző egyesülete július hó 2-án a 'Széchenyi hegyen'...

Lódijazás a nagyerdőn. A debreczeni gazdasági egyesület tegnapi...

A bíráló bizottság következően ítélte oda a díjakat.

A bíráló bizottság következően ítélte oda a díjakat.

A bíráló bizottság következően ítélte oda a díjakat.

A bíráló bizottság következően ítélte oda a díjakat.

elkészült. Diszes horitékban a programot és a különböző jegyeket tartalmazza...

VII. bronzoklevél Udvarhelyi Géza, VIII. Vilmos Lajos.

I. díj 4 arany Jóna István, II. díj 3 arany Balogh Péter.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

VII. bronzoklevél Udvarhelyi Géza, VIII. Vilmos Lajos.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

I. díj 3 arany Kuczik Gábor, II. díj 2 arany Vecey Zoltán.

